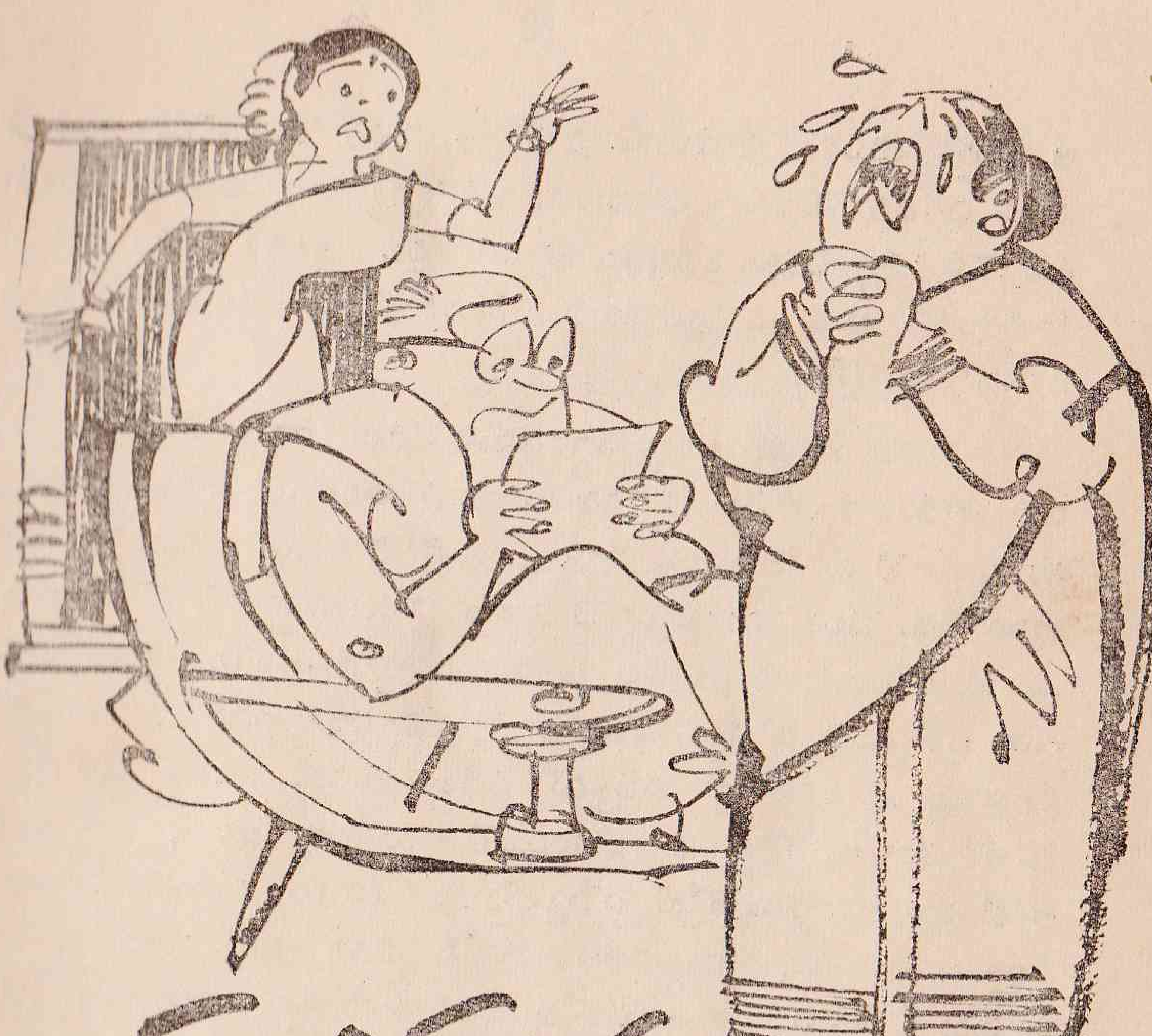

మునిమాపు వయసులో

అసలు ఏదైనా చదవవలసివస్తే ఎడమ వైపునుంచి కుడివైపుకు చదువుతాం. ఉరుదూ భాష కుడివైపునుంచి ఎడమవైపుకు చదువుతారు. చైనా భాష పైనుంచి కిందకి నిలువుగా చదవాలిట. మా వాడి వుత్తరం మాత్రం నేను కిందనుంచి పైకి చదువుతాను. ఎంచేతంటే

ఆ వుత్తరంయొక్క సారాంశం చివర అంగుళం మేరలోనూ యిమిడి వుండి ధగధగ మెరుస్తూ వుంటుంది. ఒక్కొక్కసారి దానికేసి చూసే టప్పటికి కళ్ళు చీకట్లు కమ్మడం కూడా కద్దు. ఇంతకీ ఈనెల వచ్చిన వుత్తరంలో అఖరు వాక్యం యిది. "అందుచేత ఈ నెల మీరు పంప వల్సినది రు. 150/-"

ఏనెల కానెల ఖర్చు తగ్గించమని నేను రాస్తూనే వున్నాను. మరి వాడి ఖర్చులేమో పెరగడమే కాని తరగడం కనబడటంలేదు. నూటయాభై రూపాయిలు హుఁ... ఇంతోటి బియ్యే చదువుకి! తర వాత వీడు నెలకి నూటయాభై కాన్ను సంపాదిస్తాడో లేదో కాని. ఏమయితే అయ్యింది ఈ నెల నూరు పంపిస్తాను-అంతే. అసలు నాకు యీ బ్లడ్‌ప్రషర్ రోగం వీడిమూలాన్నే వచ్చింది. అదిగో వొంటింట్లో కంచాలు తోముతున్న చప్పుడు వినబడుతుంది. ఇంకో పది నిము షాల్లో మా ఆవిడొస్తుంది. ఏమయితే అయ్యింది. అంతే, మా ఆవిడ తోటీ మా అమ్మాయితోటీ చెప్పేచేస్తాను. నాకేం భయమా? ఇలా నిర్ధారణ చేసుకుని, చుట్టపతల పారేసి పడక కుర్చీమీద కాళ్ళు జాపుకు పడుకుని మా ఆవిడకోసం ఎదురుచూస్తూ రాబోయే ప్రళ యాన్ని ఊహించుకుంటూ నే ధరించవల్సిన పాత్ర రిహార్సల్ వేసు కుంటూ మనస్సులో కత్తి నూరుకుంటూ 'ఆపదలందు ధైర్య గుణం బంచిత...' పద్యాన్ని వల్లించుకుంటూ కళ్ళు మూసుకున్నాను.

"ఏమండీ ఏమండీ" మా ఆవిడ పిలుపు మగతగా విని కళ్ళు తెరిచాను. కన్నీళ్ళతో ఎదురుగుండా మా ఆవిడ నిలబడి "ఏమండీ... అమ్మాయికూ..." అనబోతుంది.

హా! అంటూ ఉలిక్కిపడి లేచాను. హరి భగవంతుడా ఏమిటీ పిడుగువంటి వార్త! ఏమి వినిపించ బోతున్నావు తండ్రీ! ఏం కొంప మునిగింది! ఇదంతా నూటయాభై పంపించమని రాస్తే నూరు పంపిద్దామనుకున్న పాపానికి ఫలితమా ఏమిటి అనుకుంటూ పడక్కుర్చీ మీదనుంచి లేచి పంచె కుచ్చిళ్ళు సద్దుకుంటూ దిక్కుతోచక బొంగురు

పోయిన గొంతుకుతోటి ... "ఏమయిందే? అమ్మా యేదీ? సంగ
తేమిటే? త్వరగా చెప్పు" అన్నాను.

"అదికాదండీ... ...అమ్మాయికూడా యింట్లో లేదు అనబోతు
న్నాను. ఉత్తరంలో ఏముందో చదివి చేత్తోపట్టుకుని మీ రలాగే
పడక్కుర్చీలో నోటమ్మట మాట రాకుండా పడిపోయారు. ఇంతకీ
అల్లుడు ఒంట్లో ఏమీలేకుండా కులాసాగా వున్నట్లేనా?" అంది మా
ఆవిడ పమిటచెంగుతో కళ్ళు ఒత్తుకుంటూ.

అప్పుడు నాకు సంగతి అర్థమయ్యింది. కాని, ఒక్క క్షణంలో
మనస్సు పరిపరివిధాల పోయిందేమో యింకా ఆపాదమస్తకం వణికి
పోతూనేవుంది. ఇలా నా హృదయవేదన కనుగుణ్యంగా శరీరం తాళం
వేస్తుంటే దానికి తగ్గట్టు చేతిలో వుత్తరం నాట్యం చేస్తోంది. మళ్ళీ మా
ఆవిడ కళ్ళలో ఒక నూతన అశ్రుతరంగం. ఇంతకీ యింకా నా నోరు
పెగల్లేదు. ఆ ప్రయత్నంలో పెదిమలు తడిచేసుకుంటున్నా. ఇంతలో
అనుకున్నంతపనీ అయ్యింది. మా అమ్మాయి వచ్చింది. అసలే సూక్ష్మ
గ్రాహి. గుమ్మంలోంచే మా అల్లుడు దస్తూరీ ఆనమాలు కట్టింది. మా
ఆవిడ మొహంలోకి చూసింది. నా పరిస్థితి గమనించింది. క్షణంలో
జరిగినదంతా గ్రహించినదానిలాగ గుండె చెరువయ్యేటట్లు "నాన్నా"
అంటూ ఒక్క పరుగులో వచ్చి నన్ను కౌగలించుకొని నా చేతుల్లోంచి
జారిపోతున్న వుత్తరాన్ని అందుకుంది. "శారదా" అంటూ మా
అమ్మాయి నొక్కసారి కౌగలించుకున్నట్టూ, "ఆఁ... ...ఏముందీ వుత్త
రంలో... ..." అంటూ మా ఆవిడ వెర్రికేక వేసినట్టూ, నా కాళ్ళు
అమాంతంగా అప్పడాలపిండిలా అయిపోయినట్టూ చూచాయగా
గుర్తుంది.

ఒంటిమీద స్పృహవచ్చేటప్పటికి పడక్కుర్చీలో వున్నాను.
మా అమ్మాయి చెంచాతో హార్లిక్స్ గొంతుకులో పోస్తోంది. గుండెల్లో

మాత్రం యింకా మిలిటరీ బ్యాండ్ మోగుతున్నట్టే వుంది. స్మృతి శిథిలాలు తవ్వి గతచరిత్ర జ్ఞాపకం తెచ్చుకున్నాను. అసలు కష్టాలన్నీ మానవుడికి అంత్యదశలో వస్తాయి. అందుకు సాయం జవసత్తువలు కూడా అప్పుడే సన్నగిలుతాయి వార్ధక్యం మధ్యలోనూ యౌవ్వనం అంత్యంలోనూ వుండకపోవటం భగవంతుడి తెలివితక్కువవల్ల మానవుడికి సంక్రమించిన దురదృష్టాల్లో ఒకటి. ఇందాకటి నా బ్లడ్ప్రెషర్ తోటి... ...అసలు దాన్ని ఉపయోగించుకునే మేధావి లేకపోయాడు కాని అమాంతంగా మెడ్రాస్ మెయిల్ని ఇంజన్ లేకుండా గంటలో కలకత్తా లాక్కుపోవచ్చు. ఇంతకీ ఎంత విచిత్రసంఘటన! తల్లీ కూతురూ కలిసి నా ప్రాణాలు తీసేద్దురు!

"ఏమీ లేందే ఎంత గాభరా పెట్టేశారండీ" అంటూ అందుకుంది మా ఆవిడ మూలనుంచి తమలపాకులు రాస్తూ.

పైగా గాభరా పెట్టింది నేనట. కొంప మునిగిపోయినట్టు ఏడుపు మొహంతో ప్రత్యక్షమయ్యి ఖంగారుపెట్టింది తనూ. ఇంతకీ కాస్త సద్దుకుని సమాధాన మివ్వడానికేనా వ్యవధి లేకుండా అమ్మాయొచ్చి బారుమంది. నేనేం చెయ్యనూ. నాకు కాళ్ళాడలేదు.

మా-అ :— మనస్సు పరిపరివిధాల పోయింది. ఏంకొంప మునిగిందో అనుకున్నాను.

శా :— అదేమిటి నాన్నా అంతలా ఖంగారు పెట్టేశావు. నాకసలు పై ప్రాణాలు పైకే పోయాయి.

నా ప్రాణాలసలు పోయి మళ్ళీ వచ్చేయి. చచ్చి బతికేను. నేనెవరితో చెప్పుకోను ? పైగా తప్పంతా నాదిట. అనుకుంటే అనుకోనీ నాకేం? పోనీయి పూట తమలపాకు లివ్వదేమో అంతేనా. హు...

మా-అ :— ఔవ్వ! ఔవ్వ! ఎవళ్ళైనా వింటే నవ్వి పోతారు. నిక్షేపంలాంటి వుత్తరం వాస్తే ఎంతగందరగోళం చేశారు? 'అల్లుడు

కులాసాగా వున్నాడా' అని మహానుభావుణ్ణడుగుతే గుడ్లప్పగించి నా కేసి బెదురుమాపులు చూస్తారుగాని మాట్లాడరుకదా !

ఇవి భార్యనవలసిన మాట్లేనా ? వయస్సులో వున్నప్పుడు యీవిడ సీతా అనసూయల్ని మరపించేటంత పతివ్రత. సరే యిప్పుడు అన్నిటితోబాటూ ప్రాతివ్రత్యం సన్నగిల్లింది. వక్కపొడి నోట్లో పోసుకుంది. తమలపాకులు తన కేనన్న మాట.

శా :— కళ్ళజోడు పెట్టుకునే చదివేవా నాన్నా !

తల్లికి మించిన కూతురు. నవ్వు నవ్వు. వేళాకోళంగానే వుంటుంది. నేను చావవల్సింది. అప్పుడు తెలుసును.

మా-అ :— పాపం! మొన్న వుత్తరంలో సుస్తీగా వుందని రాశాడా ఇవ్వాళ వుత్తరం రాగానే ఈయనగారు కాళ్ళాడకుండా పడక్కుర్చీలో చతికిలబడ్డారాయిరి. ఇంకేమనుకోనూ ?

శా :— మొన్న వుత్తరం వచ్చింది మొదలు నాకు మనస్సు మనస్సులో లేదు. ఇందాకా చూద్దునుకదా నువ్వు కంట తడిపెట్టుకున్నావు నాన్నేమో వుత్తరంతోసహా వాణికిపోతున్నారు. నేను మాత్రం ఏమనుకోనూ ?

ఏమిటి అనుకునేది వీళ్ళ మొహం. చచ్చేడనుకున్నారా ! నానోటికి తిన్నగా రాదుకాని. వాడిదగ్గర్నుంచి వుత్తరం వచ్చింది. చచ్చినవాడు వుత్తరం రాయడుకదా. ఇంతా చేస్తే వాడికొచ్చిన రోగ మల్లా జలుబుచేసి పడిశం పట్టిందిట. ఏంతిన్నా ఓలాగే వుందిట. ఇక్కడ నేను ఈ జ్వరంతోటి చావలేక చస్తున్నానుకాని అక్కడ వాడు రొంపట్టి చస్తాడేమోనని వీళ్ళకిభయం. మళ్ళీ ఏమైనా అంటే ఏడుస్తారు... ఇంతకీ నాకివ్వాళ తమలపాకులాశ లేదన్నమాట. ఖాసిల్తే ఒక్కపూటలో నోరు పడిపోదు.

మా-అ :— కాదు కే తల్లీ... కాస్తా కూస్తా దూరం కనకనా పోనీ ఓసారి వెళ్ళి చూసొద్దామనుకోడానికి యాభై అర వైమైళ్ళుంది. పూట ప్రయాణం. ఇంతకీ పలకరిస్తేనే మనిషి కాదుకదా. ఈయన్ని నమ్ముకుని ప్రయాణం చేసే దేమిటి? ఇంక యీ జన్మకి ఒకటే ప్రయాణం.

అను అను. నోటికొచ్చినట్లల్లా అను. రేపు నువ్వు చచ్చిన తర్వాత వైతరణీనది దాటుతున్నప్పుడు నన్నిప్పుడన్న ఒక్కొక్కమాటా ఒక్కొక్క జలగై పీక్కుతిన్నప్పుడు తెలుస్తుంది... అదిగో వేసేసుకుంది తమలపాకులు. మిగిలిన ఆ కాసిన్నీ యిచ్చినాచాలు ఎందుకిస్తుందీ, చిలకలుచుట్టి మరీ వేసుకుంటుంది.

శా :— ఇవ్వాళ యిక్కడ జరిగిన గందరగోళం టైము, అక్కడ ఆయన భోజనంచేసే టైమూ ఒకటే పాపం! పొలక మార్తుంది కూడాను.

పొలకామారుతుంది తుమ్మొస్తుంది. అదీ ప్రమాదమే? ఈ ప్రేమ ఈ ఆరాటన పిళ్ళాయినకి నా వయస్సు, దీనికి మా ఆవిడ వయస్సూ వచ్చినప్పు డుండాలి.

మా-అ :— పొలక మారేటంత సేపు విస్తరి దగ్గిర కూర్చుంటాడు టే. పాపం! అసలు అన్నహితవే పోయిందిట.

శా :— ఉత్త హార్లిక్సూ బిస్కట్లూ పళ్ళరసం తాగుతున్నారుట మొన్నట్నుంచీ.

మరేం ఫరవాలేదు. ఇదిగో ఇలాపెంచే హాత్తీ పాతిగేళ్ళకి ఏనుగంత మనిషిని చేశారు. చీమకున్నంత మెదడున్నా లేకపోయినా, ఏదో తల్లీ తండ్రీలేని మేనల్లుడుకదా అని దగ్గిరుంచుకుని పిల్లనిచ్చి పెళ్ళి చేశాను. చదివించి వృద్ధిలోకి తీసుకొద్దామనుకుంటే బకా

నురిడీలా తయారు చేశారు తల్లీ కూతురూ కలిసి. నూటయాభై రూపాయిలు పంపాలిట నూటయాభై రూపాయిలు!

మా-అ :— కాస్తాస్తే వోర్చుకోలేదు. పాపం! ఎంత నీరసించి పోయాడో ఏమిటో.

శా :— రెండు రోజుల్నుంచి కసరత్తు చెయ్యటంకూడా మానేశారుట.

శని విరగడయ్యింది. దిక్కుమాలిన కసరత్తు. నా కసలు వాడి గదిలోకి వెడితే యమలోకంలో కెళ్ళినట్టుంటుంది. ఆ గదిలో ఆ అద్దం, ఆ ఆంజనేయులూ దారాసింగూ కోడి రామ్మూర్తి ఫోటోలు ఆ గదలూ యినపగుళ్ళూ ఆ అట్టహాసం... అబ్బబ్బ! అసలు నాకు సగం బ్లడ్‌ప్రెషర్ రోగం వీడి కసరత్తు చప్పుడువల్లనే వచ్చింది. అసలు తలుచుకుంటేనే గుండెల్లో రోడ్‌రోలరు పరిగెడుతున్నట్టుంటుంది... అదేమిటీ ఆ తమలపాకులు గూట్లో పెట్టిందీ!

మా-అ :— ఏం చదువులు ఏం లోకం. ఇంటి పట్టునుండీ పట్టెడన్నం కడుపునిండా తినడానికి లేదుకదా. ఏదో ఈ యేటితో నైనా ఆ బియ్యే కాస్తా పూర్తవుతే...

శా :— పాపం! కిందటి పరీక్షలకి ఎంత కష్టపడి చదివేరూ! ఓవరకన్నీ పుస్తకాల్లోలేని ప్రశ్నలడిగేరుట.

ఓరి వీళ్ళ అమాయకత్వం తగలెయ్యా! వాడు చెప్పడం ఎలా ఏడిసిందో వీళ్ళు నమ్మడం అలాగే వుంది. వాడూ మీరూ గంగలోకి దిగండి నా కెందుకు. అసలు చదువుకునీవాడి కుండవల్సిన లక్షణాల్లో ఒక్కటికూడా లేదు వాడికి. మూడేళ్ళైనా తగలెయ్యకుండా ఎందులో ప్యాసయ్యాడు? మొన్నటిసారి పరీక్ష లాఖరుని ఎలా రాశావురా అంటే బ్రహ్మాండంగా రాశా నన్నాడు. తీరా రిజల్ట్సు వచ్చేక ఏమయ్యిందిరా అంటే నవ్వుతూ "స్టెప్పింగ్ స్టోన్ టు సక్సెస్ మామయ్యా" అంటాడు. వాడికేం సిగ్గా ఎగ్గా!

శా :— పోనీ… …అమ్మా… … …ఈ సెప్టెంబర్ పరీక్షలో ప్యాసైతే తిరపతి వెళతామని మొక్కుకుంటే… … …

భేష్! ఇంకదొక్కటే తరవాయి. ఆ దెబ్బతోటి నాకు పక్షవాతంకూడా తయారవుతుంది.

మా-శ్రీ :— ఇంకా నయం. అలాంటి మొక్కులేమీ మొక్కకు తల్లీ. ఆయన యిదివరకు మనిషీ కాదు. ఆ ఓపికా లేదు. తిరపతీవద్దు-వైకుంఠంవద్దు.

ఓహెూ హెూ! ఇదంతా నా మీద భక్తా? నా పెన్షన్‌మీద భక్తా?

శా :— అబ్బే!… …ఛా… … ఇప్పుడెలా వెడతామే. నాన్నగారికి బాగా తగ్గేకే వెడతాం.

తగ్గాలికదా. నాకు మతి పోయేలోగా వీడి చదువు పూర్తయ్యి ఆ కసరత్తులూ, ఆ కత్తిసాములూ, ఆ కాటాకుస్తీలూ మాని నాలుగు రాళ్ళు సంపాదించుకోనేటంత యోగ్యుడైతే నాకు తగినంత ఫలితం… అదిగో వక్కపొడిడబ్బా తీస్తోంది.

మా-శ్రీ :— తగ్గనీ తల్లీ… …అలాగే వెడదాం. తెల్లారిలేస్తే వెయ్యిదేముళ్ళకి మొక్కుతున్నాం. ఆ ఏడుకొండలవాడికే దయుండాలి కాని అన్నీ అనుకూలిస్తే ఆ తిరపతి వెళ్ళడం ఎంతపని… …ఈ వక్కపొడి తమలపాకులూ మీ నాన్నగారికిచ్చిరా అమ్మా.

శా :— నాన్నగారికి తగ్గిపోతే తిరపతి వెళదామని నువ్వు మొక్కుకున్నావుకాదుటే. నాన్నగారికి తగ్గగానే ఎలాగా వెళతాం. దానితోబాటు యీ మొక్కూ తీర్చుకోవచ్చునని అన్నాను.

సరిసరి. అప్పుడే అయిందీ. మొక్కుకుందన్నమాట. ఒట్టి పిరికి మనిషి. అసలే నేనంటే యిది. అందులోనూ దైవభక్తికూడా ఎక్కువేమో మొక్కుకునివుంటుంది.

శా :— ఇంద నాన్నా... ... ...ఉండు కాస్త మెత్తటి వక్క పొడి యిస్తాను. ఇంద—ఇప్పుడు నింపాదిగా వుందా ?

మొన్న సంతలో కొన్న తుని తమలపాకు లనుకుంటాను. నోట్లో వేసుకుంటేనే కరిగిపోతున్నాయి. నిజానికి తమలపాకులు రాస్తే మా ఆవిడే రాయాలి. నా కోపంకొద్దీ ఏవో శాపనార్థా లెట్టుగుంటాను కాని నే నంటే దాని కెప్పుడూ పంచప్రాణాలూను.

శా :— నాన్నా ... బావకినెల నూటయాభై రూపాయిలు పంపాలిట.

దీని కెప్పుడూ బావగోడవే. అయినా దాని తప్పేముందీ ? నామీద మా ఆవిడకున్న మనస్సులాంటిదే దీనికి పిల్లాయినమీద వుంది. ఇంతకీ దీనికిమాత్రం నేనంటే తక్కువప్రేమా! మొన్న నేనో లంఖణం చేసేటప్పటికీ మంచాన్నంటి పెట్టుకుని అల్లాడి పోయింది.

మా-ఆ :— అదేమిటే ... వెర్రితల్లి ... అలా చిన్న మొహం చేసుకుంటావు..

శా:— అదికాదే ఏనెల కానెల ఖర్చు పెంచుతుంటే నాన్న గారు మాత్రం ఎక్కడనుంచి తెస్తారు.

మా-ఆ:— ఇంకానయం. పాపం! అంతదూరాన్నున్నాడు ఏమిబ్బందిపడుతూ రాశాడో. అదీకాక అతనేమీ దుబారాఖర్చు చేసేమనిషి కాదు.

దుబారాఖర్చు చెయ్యడంటే నే నొప్పుకోను. ఇంతకీ చెడు బుద్ధు లేమీలేవు. బుద్ధిమంతుడు. భయభక్తులున్నవాడు. వీటితో ఆ సరస్వతీ కటాక్షంకూడా వుంటే బాగుండును. ఏదో ఈసారయినా పరీక్ష గట్టెక్కితే ... ఇంతకీ యీనెల నూటయాభైరూపాయిలు పంపించటం ఎలాగా తప్పదు. నిజానికి పదిరూపాయిలు ఎక్కువ

పంపిస్తే పాడయిపోయీ వాణ్ణి పదిరూపాయిలు తక్కువ పంపించి రక్షించగలమా ?

శా:— నాన్నా ... ఇవ్వాళ యింకా పోస్టుకి టైముంది. నేను వుత్తరం రాస్తాను. నువ్వు చెక్కు రాసియ్యి నాన్నా ... నేను పంపించేస్తాను.

సరే అన్నట్లు తలవూపేను.